SHAPS

Snaith-Hamilton-schaal voor plezierbeleving (SHAPS)

De SHAPS is een korte zelfrapportagevragenlijst over anhedonie, ontwikkeld om in te schatten in hoeverre iemand plezier kan beleven in gewone, alledaagse situaties. De 14 items onderzoeken vier brede domeinen: interesses en tijdverdrijf, sociale interactie, zintuiglijke ervaringen, en eten en drinken. Het instrument wordt gewaardeerd om zijn eenvoud, goede klinische aanvaardbaarheid en relatieve gevoeligheid voor veranderingen in de actuele toestand. Daardoor is het nuttig om anhedonie op te sporen en het verloop ervan te volgen bij patiënten met onder meer een depressieve episode, een bipolaire stoornis, schizofrenie of andere klinische beelden waarin verlies van plezier centraal staat.

Aantal vragen	14 vragen
Geschatte duur	3 minuten
Taal	Nederlands
Oorspronkelijke naam	Snaith-Hamilton Pleasure Scale
Doelgroep	Adolescenten en volwassenen
Auteurs	R. P. Snaith, M. Hamilton, S. Morley, A. Humayan, D. Hargreaves, P. Trigwell (1995)
Categorie	Depressie, Stemmingsstoornissen

Voorbeeld van de 14 vragen

In de afgelopen dagen:

Ik zou genieten van mijn favoriete televisie- of radioprogramma

Helemaal mee oneens | Mee oneens | Mee eens | Helemaal mee eens

In de afgelopen dagen:

Ik zou genieten van het samenzijn met mijn familie of goede vrienden

Zeker mee eens | Mee eens | Mee oneens | Helemaal mee oneens

In de afgelopen dagen:

Ik zou plezier beleven aan mijn hobby's en bezigheden

Helemaal mee oneens | Mee oneens | Mee eens | Helemaal mee eens

In de afgelopen dagen:

Ik zou van mijn lievelingsmaaltijd kunnen genieten

Zeker mee eens | Mee eens | Mee oneens | Helemaal mee oneens

In de afgelopen dagen:

Ik zou genieten van een warm bad of een verfrissende douche

Zeker mee eens | Mee eens | Mee oneens | Helemaal mee oneens

Scoring en interpretatie

Elk item heeft 4 antwoordmogelijkheden, van helemaal eens tot helemaal oneens. In de meest gebruikte oorspronkelijke scoring krijgen de antwoorden "eens" 0 punten en de antwoorden "oneens" 1 punt, voor een totaalscore van 0 tot 14. Een hogere score wijst op meer uitgesproken anhedonie. In de praktijk wordt een totaal van 0 tot 2 doorgaans als normaal beschouwd, terwijl een score van 3 of hoger wijst op een klinisch significante afname van het vermogen om plezier te beleven. Sommige studies tellen de antwoorden op als likertschaal met 4 punten, maar de interpretatie moet dan berusten op de normen die specifiek zijn voor die methode.